

हचुवामा निर्णय नगरियोस्

सरकारले जग्गा धितो राखेर ऋण नदिन गरेको निर्णय सर्वोच्चले खारेज गरेको छ । यसअधि सरकारले भू-उपयोग नियमावली बनाउँदै जग्गा धितो राखेर कर्जा प्रवाह गर्ने विगतको परम्परालाई रोक्ने निर्णय गरेको थियो । सरकारको त्यस्तो निर्णयले नागरिकको मौलिक हक हनन भएको भन्दै विष्णुबहादुर सुनुवारले सर्वोच्चमा रिट दायर गरेका थिए । सर्वोच्चका न्यायाधीश इश्वर खितवडाको एकल इजलासले सरकारको निर्णयले नागरिकको मौलिक हकमा अनुचित असर पनि भन्दै उत्तर निर्णय तत्काल कार्यान्वयन नगर्न अन्तरिम आदेश जारी गरेको छ । सोही आदेशका आधारमा अब आफ्नो घरजग्गा धितो राखेर बैंकबाट कर्जा लिने बाटो खुलेको हो ।

सरकारले भू-उपयोग नियमावली जारी गर्दै जग्गाको वर्गीकरण गर्ने र त्यसका आधारमा मात्र उपभोग गर्ने नियम बनाएको थियो । जसका कारण तत्काल बैंकबाट कर्जा लिएर दैनिक व्यवहारका कठिनाइहरूको हल गर्ने बाटो बन्द भएको थियो । सोही नियमावलीका आधारमा कृषि र गैरकृषि क्षेत्रमा जग्गाको वर्गीकरण गरेपछि मात्रै मालपोत कार्यालयले जग्गा रोक्ना राखन निर्देशन दिएको थियो । यसले नागरिकको निजी सम्पत्ति उपभोगमा बन्देज लगाएको थियो भने शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सेवा प्राप्त गर्ने कर्जा नै लिनुपर्ने बाध्यात्मक परिस्थितिको ढोका समेत बन्द गरिएको थियो ।

सरकारले भू-उपयोग सम्बन्धी नीति अनुसार गत जेठ २७ गते चार किलो खुलाएर कृषि क्षेत्र नतोकेसम्म जग्गा कारोबार नगर्न राष्ट्रिय भूमि आयोग, भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग र नापी विभागलाई निर्देशन दिएको थियो । सोही निर्णयका आधारमा मालपोत कार्यालयले जग्गा राखन अस्वीकार गर्दा बैंकबाट ऋण प्रवाह सेवा ठप्प भएको थियो । यसले उच्च शिक्षाका लागि विदेश जाने प्रतिक्षमा रहेका हजारौं विद्यार्थीको सपनामा समेत कुठाराधात भएको थियो । कृषिप्रधान देश भइक्न पनि खाद्यवस्तुमा बढ्दै गएको परिवर्तन रोक्न भन्दै सरकारले ल्याएको योजना सकारात्मक हुँदाहुँदै पनि हचुवाका भरमा गरिएको निर्णय तत्काललाई रोकिएको छ । कर्जा प्रवाह रोक्न समस्याको निर्दान होइन, विकल्प दिनु अथवा जनशक्तिको विदेश पलायनलाई रोक्नु समाधानको उचित उपाय हुनसक्छ । युवा र सक्षम जनशक्तिको पलायनले हाम्रा कृषियोग्य भूमि आवाद हुन सक्दैन । त्यसकारण पनि सरकारले दूरदृष्टिसहितको कार्यक्रम ल्याउनुपर्छ, जसले उत्पादन बढाओस् र आर्थिक, समृद्धि सम्भव होस् ।

डा. हेमराज कोइराला

यतिवेला आपको सिजन छ । जतातै सहजै पाइने आपालाई फलफूलको राजा पनि भर्नन्छ । स्वाद र सन्तुष्टि दुवैका दृष्टिकोणले आपालाई धेरैले मन पराउने गरेको छन् । आपालाई फलको रूपमा मात्र नभएर ताजा अचार, सरकार अचार, जस, सेक, सलाद, जाँम आदीको रूपमा पनि खाने गरिएको छ ।

करेला : आप र करेलालाई एकसाथ खानु वा आप खाएपछि करेलाको तरकारी खानु वा करेलाको तरकारी खाएपचात आप खानु स्वास्थ्यको लागि हानिकारक

विद्युतीय सवारी : फाइदा र बेफाइदा

राजकुमार गौतम

के विद्युतीय कारमा तपाईंको रुची छ ? हुन सबै, तपाईंले आप्नो अर्को कार विद्युतीय नै हो भन्ने चाहूँभएको छ ?

नेपालमा विद्युतीय सवारीसाधनको मूल्य इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनभन्दा बढी महँगो हुँच । तर, सरकारले अहिले अन्तःशुल्क र भन्सार छुट गरेको छ । जससे गर्दा यस्ता कारको मूल्यमा ३० दोरीब ४० प्रतिशतसम्म कमी आएको छ । यसका साथै सरकारले पाँच वर्षका लागि सडक कर हुट गर्नेसमेत भनेको छ । तर, सेकेन्डट्रायन्ड विद्युतीय कारको मूल्य एकदम नै कम छ ।

कर्जको बचत

विद्युतीय कारमा तपाईंले आकर्षित आवाजले जाएको थाएको छ । यसका साथै सरकारले आपालेको विद्युतीय सवारीसाधनप्रतिको आकर्षण अचानक घटेको थियो ।

यो वर्ष भने सरकारले गत वर्षको निर्णयलाई उल्ट्याएन मात्र सडक सवारी करलाई पनि छुट दिने बाटाएको छ । यी कारणहरूसे गर्दा नेपालमा विद्युतीय सवारीसाधनप्रतिको आकर्षण फेरि बढाएको छ । त्यसो त इलेक्ट्रिक मोटरिङ हरेकका लागि व्यवहारिक नुन सबै । तर, अहिले शून्य उत्पर्जनको महत्वबाटे पनि धैर्य चर्चा भइरहेको छ ।

मानिसहरू अहिले किन विद्युतीय कारप्रति आकर्षित भइरहेका छन् त ? यो निकै जटिल प्रसन्न हो । पहिले धनाद्यहरूको मात्र रोजाइमा पर्ने विद्युतीय सवारीसाधन इन्धन खर्चको बचत, कर हुट र बढाए ब्याटी रेञ्ज आदिले गर्दा अहिले पेट्रोल र डिजेल कारको विकल्प बनाएको छ ।

हो, प्रविधि अभै पनि महँगो छ, त्यसैले विद्युतीय सवारीसाधन समान क्षमता र फिर भएका पारम्परिक सवारी साधनभन्दा अभै पनि महँगा ह्यन् । विद्युतीय कारबाट तपाईंले के अपेक्षा गर्न सक्नुहुँच भने थाह पाउन यसको फाइदा र सीमाहरूबाटे जान जसरी हुँच । यसले तपाईंको अर्को कार के हुनुपर्छ भने निर्णय गर्न सबैले बनाउने छ ।

विद्युतीय कारका फाइदाहर :

शून्य उत्पर्जन
विद्युतीय कारलाई एट्रा दुखो ब्याटीले ऊर्जा दिन्छ र विद्युतीय मोटरबाट यो चल्न । त्यसैले यसमा इन्जिन हुँदैन र उत्पर्जन पनि गर्दैन । तर, याद राख्नुपर्ने कुरा को हो भने तपाईंले इलेक्ट्रिक कार चार्ज गर्नी नेशनल ग्रीड

मरम्भ खर्चको बचत

विद्युतीय कारमा इन्जिन अथवा जेन्युन उत्पर्जन चेन्ज अर्थात तपाईंले गर्दा बचत हो । यसका साथै इन्धन र उत्पर्जन पनि गर्दैन । तर, याद राख्नुपर्ने कुरा को हो भने तपाईंले इलेक्ट्रिक चल्ने सवारीभन्दा

प्रयोग गर्नुहुँच । जसलाई कोइला, आणविक, वायु वा सौर ऊर्जाबाट उत्पादन भएको विद्युतीय फिड गरिएको हुँच । त्यसो त नेपालमा जलझोत बाहेक अन्य स्रोतबाट विद्युत उत्पादन अथवा तम गरिन्छ ।

कर हुट

काग्नी रुपमा विद्युतीय सवारीसाधनको मूल्य इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनभन्दा बढी महँगो हुँच । तर, सरकारले अहिले अन्तःशुल्क र भन्सार छुट गरेको छ । जससे गर्दा यस्ता कारको मूल्यमा ३० दोरीब ४० प्रतिशतसम्म कमी आएको छ । यसका साथै सरकारले पाँच वर्षका लागि सडक कर हुट गर्नेसमेत भनेको छ ।

कार्जको बचत

विद्युतीय कारका चार्जित आवाजले जाएको थाएको छ । यसका साथै तपाईंले गर्दा यस्ता कारको विकल्प बनाउने छ । ऊनहुँचा लागि विद्युतीय कारको विकल्प बनाउने छ ।

कम हुन्छ । तर, व्याटीमा समस्या आयो भने चाहिँ त्यो तपाईंका लागि महँगो सावित हुन सबै ।

आवाजविहीन यात्रा

विद्युतीय कारहरूको चारिलाई आवाज नै आर्देन ।

शुरु-शुरुमा त तपाईंलाई यात्रा अपौर्णो पनि लाग्ना ।

इन्जिनको चारो आवाज यस्ता हुँदैन । मोटरको सानो आवाज चाहिँ सुनिन्छ, हावा र टायाको आवाज पनि लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा आवाजलाई आवाजलाई भनेहुन रुदरामा यस्तो लाग्ना ।

यसका साथै इन्धनबाट चल्ने सवारीसाधनमा व्याटीमा

